

DRAZÍ PŘÁTELÉ,

NA ZAČÁTKU POSTNÍ DOBY SE PTÁME: „CO MÁME DĚLAT V TOMTO SVATÉM ČASE? CO OD NÁS PRÁVĚ TEĎ ŽADÁ BŮH? CO JE SMYSLEM TĚCHTO DNÍ PŘED VELIKONOCEMI?“ OTÁZKY UŽ TOLIKRÁT VYSLOVENÉ I ZODPOVĚZENÉ A PŘECE JSOU POKAŽDÉ NOVÉ, AKTUÁLNÍ A NIKDY NEZESTÁRNOU A NEZEVEDNÍ. TÝKAJÍ SE NAŠEHO DENNÍHO ŽIVOTA, PŘEDEVŠÍM ŽIVOTA S BOHEM VE SPOJENÍ S MNOHA ZNÁMÝMI, PŘÁTELI A VŠEMI OSTATNÍMI.

POSTNÍ DOBA JE ČAS DUCHOVNÍ OBNOVY, OČISTY SRDCE I DUCHA, ZMĚNY POSTOJŮ A SMÝŠLENÍ. JE TO NOVÝ ZAČÁTEK VE VZTAHU K BOHU, LIDEM, SVĚTU I K SOBĚ. „ČIŇTE POKÁNÍ A VĚŘTE EVANGELIU,“ ZAČÍNÁ PÁN JEŽÍŠ SVÉ PRVNÍ KÁZÁNÍ, KDYŽ PO TŘICETI LETECH SKRYTÉHO ŽIVOTA V NAZARETĚ POPRVÉ VYSTOUPIL NA VEŘEJNOSTI A OZNÁMIL PROGRAM SVÉHO POSLÁNÍ. „NAPLNIL SE ČAS, PŘIBLIŽILO SE KRÁLOVSTVÍ BOŽÍ“.

PŘEJI VÁM, DRAZÍ PŘÁTELÉ, ABY NÁS TOTO JEŽÍŠOVO SLOVO PROVÁZELO TOUTO ČTYŘICETIDENNÍ KAŽDOROČNÍ PŘÍPRAVOU NA VELIKONOCE. KAŽDÝ MÁME VE SVÉM ŽIVOTĚ CO ZDOKONALOVAT, ODČIŇOVAT, POSVĚCOVAT A OBJEVOVAT V NĚM NOVÉ MOŽNOSTI I PŘÍLEŽITOSTI K PLNĚNÍ PŘIKÁZÁNÍ LÁSKY K BOHU A BLIŽNÍM. DUCH KAJÍCNOSTI, K NĚMUŽ JSME BOŽÍM SLOVEM POVZBUZOVÁNI, OTVÍRÁ ČLOVĚKU OČI SRDCE, ABYCHOM V NĚM MĚLI VÍC SVĚTLA PRO VIDĚNÍ TOHO, CO OD NÁS KŘEŠŤANŮ POTŘEBUJÍ LIDÉ A SVĚT.

ŽEHNÁ A ZA VÁS SE MODLÍ

*Váš biskup
+Josef*

Sestry a bratři,

dovolte, abych se s vámi podělil o dvojí zkušenost. Prvá: Zavolal jsem známému, dobrému křesťanu, abychom se sešli a něco projednali. Ale on měl tak nabitý program, že jsme dohodli termín až po několika telefonátech. Vzápětí jsem potřeboval vyřídit jistou maličkost s právníkem, také s věřícím, ale on spěchal, takže bylo nutno věc odložit. A ve stejný den se omluvil snoubenecký pár, že nemůže přijít na večerní katechezi, protože on je na služební cestě a ona má také cosi neodkladného. A tak jsem si řekl, že určitě už nejde o náhodu, neboť všichni stále spěcháme, abychom zvládli co nejvíc věcí. Výsledek? Život nám utíká a na to podstatné nemáme čas. Pak jsem prožil druhou zkušenost, když jsem ležel pět týdnů v nemocnici. Dopadlo to celkem dobře, dobrý Pán pomohl lékařům a na lůžku obklopen přístroji jsem měl dost času přemýšlet o smyslu života, byl čas na důkladnou modlitbu, zpytování svědomí a meditaci nad Písmem.

Dějiny vyvoleného národa nám poskytují dost příkladů, v co máme doufat a oč se máme v denním životě opírat. V knize proroka Daniela v 7. kapitole čteme o jeho vidění čtyř velkých zvířat, která vystoupila z moře, a každé z nich představuje jednu mocnou říši. Lev je symbolem pro novobabylonské království, mocné a zdánlivě neporazitelné, medvěd připomíná perskou nadvládu, levhart rozlehlou říši Alexandra Velikého a čtvrté zvíře, ještě strašnější než tři předchozí, vyjadřovalo moc a sílu Seleukovců. Po těchto obrazech nastává změna scény: s nebeskými oblaky přicházel Syn člověka a byla mu dána vladařská moc, sláva a království. Neboť jeho vladařská moc je věčná, nepomine a jeho království nebude zničeno. Oněm čtyřem pozemským říším byla vláda odňata a byl jim ponechán život jen do určité doby a času. Toto Danielovo vidění nám názorně předvádí kontrast mezi tím, co se snaží rychle vybudovat lidé, a panováním Syna člověka, který vládne láskou, pravdou a milosrdenstvím. Vzpomeňme si na jeho trpělivost, s jakou snášel bičování a nesl kříž. A pak pohlédněme na sebe, jak my snášíme své bolesti a jak se snažíme prohloubit své duchovní spojení s všudypřítomným Pánem.

Církevní otec Evagrius Pontius varuje před určitým druhem duchovní skleslosti, která bere odvahu a chuť k životu. Víme, že trpíme s Ježíšem a že nic v našem životě není zbytečné. Apoštol Pavel v 1. listě Korintským zdůrazňuje, že jako věřící jsme spolupracovníky na Božím díle; konejme tedy to, co od nás požaduje Boží vůle, i když jsme si svůj úděl nevybrali. Bůh zřejmě potřebuje naši spolupráci v té situaci, ve které se dnes nalézáme. Budme tedy plni důvěry a neklesejme zvláště v postní době na mysli, neboť dobrý Ježíš slíbil, že s námi zůstává po všechny dny, ať jsme zdraví nebo nemocní.

P. Miloslav Fiala OPraem.

Zprávy z diecéze

Národní eucharistický kongres

Česká biskupská konference pro letošní rok schválila konání Národního eucharistického kongresu. Hlavním dnem bude sobota 17. října 2015, kdy se v Brně sejdou věřící z celé země při mši svaté a eucharistickém průvodu. Příprava začala již nyní a potrvá šest měsíců. Biskupové vyzývají věřící, aby se za zdárné uskutečnění kongresu modlili a schválili proto také Modlitbu a znělku za NEK 2015. V královéhradecké diecézi vyzval k modlitbám biskup Jan Vokál ve svém prvním letošním pastýřském listu. „*Velmi bych si přál, aby v naší diecézi nebyla jediná farnost, která by události spojené s kongresem neprožívala. Do farností míří kartičky s modlitbou za eucharistický kongres. Prosím Vás, abyste se ji až do 17. října společně modlili,*“ uvádí biskup Vokál.

Týden modliteb za jednotu křesťanů

Ve dnech 18. – 25. ledna 2015 probíhal Týden modliteb za jednotu křesťanů. Letošní texty k Týdnu modliteb připravili brazilští křesťané a hlavním tématem byl verš z Janova evangelia: „*Ježíš jí řekne: ‚Dej mi napít!‘“ (J 4,7).* V Hradci Králové se ekumenická bohoslužba uskutečnila v katedrále Svatého Ducha 19. ledna v 18.30 hodin.

Biskup Jan na zahájení provozu nového planetária

Biskup Jan Vokál se ve čtvrtek 22. ledna 2015 zúčastnil slavnostního zahájení provozu nového Digitálního planetária. Planetárium nabízí projekci noční oblohy na polokouli, prostorové zobrazení vesmíru, tematické filmy promítané na kulovou klenbu nad divákem, dvě interaktivní expozice umístěné v přízemí a prvním patře. Nabídku doplňuje robotický dalekohled a meteorologická stanice.

Dvousté výročí narození Dona Bosca

Pardubičtí salesiáni si o víkend 30. 1. – 1. 2. 2015 připomněli dvousté výročí narození zakladatele salesiánského hnutí Dona Bosca. Nedělní program zahájila pontifikální mše svatá královéhradeckého biskupa Jana Vokála. Jako téma svého kázání biskup zvolil dětskou důvěru, a to jak projevovanou dětmi vůči rodičům, tak i jako vztah člověka k Bohu. „*Stejně jako je každý z nás vůči Bohu v postavení dítěte, jsme zároveň povoláni, abychom správně nakládali s důvěrou druhých – ať už v roli otce či matky, nebo skrze ... pedagogickou ... činnost. Ve svatém Janu Boscovi ... se obě tyto části povolání člověka názorně spojují,*“ řekl Jan Vokál. Oslavy zakončila pěvecká přehlídka Cantate Bimbi.

Setkání řeholníků a řeholnic s biskupem Janem

Bohu zasvěcení řeholníci a řeholnice se v den svátku Uvedení Páně do chrámu sešli na tradičním setkání v Hradci Králové. Ještě v biskupské rezidenci požehnal královéhradecký biskup Jan Vokál svíce a následně se liturgický průvod vydal za vydatného sněžení do katedrály Svatého Ducha.

Bohoslužbu v katedrále sloužil biskup Jan Vokál. Při svém kázání pro řeholníky poukázal na to, že tak jako Panna Maria i oni přijímají konfliktní reakci světa. Svým životem se pro svět stávají „*znamením, které provokuje ke vzdoru.*“ Tento vzdor pak u lidí nejčastěji pramení z nespokojenosti s vlastním životem a touhy po pravdivých hodnotách, které právě řeholníci „*žijí, nesou a reprezentují.*“ I v souvislosti s nedávnými událostmi upozornil dále biskup na nutnost „*připomínat a zjevovat před světem autentickou Boží vůli, žít podle ní bez kompromisů a ohledů na pravidla a tendence moderní doby.*“ Tvrdší odsuzování selhání zasvěcených osob a kněží je pak podle slov biskupa způsob, jak svět nepřímo žádá, aby tito lidé žili lépe a aby „*pro svět dál zůstávali znamením, které svět potřebuje.*“

Po mši svaté se účastníci setkání potkali ve výstavní síni biskupské rezidence na přednáškovém cyklu. Po úvodních slovech biskupa Vokála vyslechli tři přednášky. V té hlavní se P. Augustín Slaninka CM věnoval budování pravého ekosystému v řeholní komunitě. Následně pohovořil Mgr. Stanislav Hykyš o aktuálních informacích z přípravy blahorečení P. Josefa Toufara a sestra Zdislava Nosková OSF poreferovala o procesu svatořečení sestry Elišky Pretschnerové OSF. Sešlost zakončili řeholníci a řeholnice společnou Modlitbou uprostřed dne Anděl Páně a následným obědem.

Den nemocných ve Fakultní nemocnici v Hradci Králové

Na Den nemocných 11. února 2015 zavítal královéhradecký biskup Jan Vokál do Fakultní nemocnice v Hradci Králové. V doprovodu přednosta Stanislava Plíška, primáře Jaroslava Kaply a vrchní sestry Lenky Kohoutkové si biskup Vokál prohlédl Kliniku infekčních nemocí. Plošný zákaz návštěv pacientů, vydaný centrálním hygienikem kvůli epidemii chřipky uvnitř nemocnice, biskupu Janovi znemožnil návštěvu nemocných přímo na pokojích. Po setkání se zaměstnanci kliniky odsloužil Jan Vokál ve velké posluchárně Ústavu patologie mši svatou a zúčastnil se přednášky ředitele organizace Lékaři bez hranic v České republice Pavla Grubera o aktuálních problémech Lékařů bez hranic ve světě.

Popeleční středa v katedrále Svatého Ducha

Po celodenním postu se hradecí věřící sešli v katedrále Svatého Ducha, aby označili svá čela znamením popelového kříže a vstoupili tak do čtyřicetidenní doby přípravy na největší křesťanské svátky – Velikonoce. Královéhradecký biskup Jan Vokál zahájil Mši svatou shrnutím poselstvím Svatého otce k postní době, který tuto dobu označuje za dobu obnovy.

V kázání se biskup vrátil ke slovům proroka Joela, ve kterých lze vidět kontrast „*mezi životem v hříchu a tím, kam až Bůh pozvedne duši, která se k němu obrátí.*“ Podle biskupa je zde znázorněna velikost Božího milosrdenství zachraňujícího člověka před důsledkem hříchu, zlem. Mostem mezi ohněm hříchu a životem v blaženosti je pak přijetí Vykupitele, které se projevuje změnou postoje člověka, obrácením. „*Je to tedy právě náš postoj, který rozhodne, kde v den soudu budeme stát,*“ zaznělo katedrálou. A právě teď je čas, abychom se dovolávali Božího milosrdenství a obrátili se.

„Člověk se potřebuje modlit, aby se jeho srdce obracelo k Bohu.“

Prvním a základním předpokladem obrácení je modlitba, pokračoval biskup. Oslovením Boha vždy začíná ono obrácení srdce. Pouhé zřeknutí se něčeho samo o sobě nevede k obrácení. Odříkání a ani skutek, který nevzniká na základě osobního vztahu s Pánem, nemá smysl. K obrácení totiž vede jedině vnitřní postoj člověka.

Dále biskup Jan Vokál upozornil, že máme často s modlitbou potíže, protože necítíme nadpřirozenou Boží přítomnost, ale modlitba je něčím jiným. „*Je rozhovorem hříšníka s Bohem, který mu nabízí své odpuštění. Je to první krok k obrácení a překlenutí propasti, která je mezi člověkem a Bohem.*“ A i pokorné přijetí této propasti.

V této souvislosti biskup také zdůraznil potřebu pevného řádu modlitby a její pravidelnost, aby ji člověk nevnímal skrze pocity, aktuální rozpoložení či míru únavy, ale jako prostředek, kterým své srdce obrací k Bohu. Na závěr věřící vybídl, aby se řád vlastní modlitby, jeho dodržování a trpělivé zdokonalování se v něm, stal konkrétním cílem zbytku postní doby. „*Celá postní doba at nám je příležitostí, abychom v modlitbě rostli a aby se nám i našim bližním právě skrze ni otevíral onen most, vedoucí od zmatku pláče k pokoju v Boží náručí,*“ zakončil promluvu biskup Jan Vokál.

(převzato z diecézního webu)

„Obraťte se a věřte evangeliu“

Letošní půst jsem začal jinak, než jindy. Byl jsem ve Švýcarsku. Zemřel tam náš dlouholetý dobrodinec a byl jsem v Curychu na jeho pohřbu. Vděčnost má jiné míry, než jaké zpravidla vyměřuje svět. Sahá i za hranice smrti. Sluší se to proto respektovat. Nejen, že se to vyplácí, ale nám křesťanům tak přikazuje láska. Ta nezapomíná. Má základ v Bohu a Bůh nás vychovává, abychom „nezůstávali nikomu nic dlužni ...“, měli ve svém srdci víc pozornosti a štědrosti, než jak to požaduje lidská spravedlnost.

Pokaždé, když navštívím Curych, zajedu rád do nedalekého Einsiedeln. Je to poutní místo se starobyklou bazilikou a klášterem benediktinů. Každý den přichází do této národní svatyně Švýcarska stovky poutníků. Dějiny tohoto městečka s nádherou několika jezer, obtěžkané událostmi země, která téměř nepoznala válku, se promítají v tomto mariánském chrámu a pomáhají člověku nalézt v tichu a kráse baroka harmonii srdce, těla i ducha. Pomáhají v našem myšlení udržet v rovnováze hodnoty evangelia a vidět perspektivy světa ve světle křesťanské naděje a Božích příslibů.

S těmito myšlenkami jsem přijížděl i tentokrát do Einsiedeln vláčkem, který stoupá od Curyšského jezera vzhůru do hor, mezi jejichž vrcholky v roce 934 po Kristu postavili žáci sv. Benedikta svůj klášter. Čekalo mě však překvapení. Malebné městečko Einsiedeln slavilo masopust. Ze všech ulic směřovaly k centru města průvody alegorických vozů s hudbou a pestrými maskami. Lidé zpívali, tančili a předváděli v různých přestrojeních nápaditost své snahy pobavit se. Jak účastníci průvodu, tak i ti na chodníku, všichni byli vtaženi do tohoto veselí. Člověk si bezděčně klade otázku

nejen, proč tolik hmbuku, kolik to stojí času a peněz, ale také jsem se v duchu zeptal, zda tito lidé budou tak vynalézaví v prožívání postu, jako při této přehlídce „lidového umění“.

Protože na cestě k bazilice jsem nikoho neviděl, nedoufal jsem ani, že bude otevřená. Jedny dveře otevřené byly. Prostor svatyně mě jako vždy „přijal“ svým tichem, které ve srovnání s hlukem ulice působil jako balzám. V kostele jsem se cítil ve větším bezpečí, než uprostřed masopustního veselí. A když do tohoto chrámového ticha zazněl zpěv mnichů při modlitbě nešpor, my přítomní – aspoň jsem o tom byl přesvědčen – jsme byli osloveni dialogem asi třiceti benediktinů s Bohem a s potřebami dnešního světa, víc než ti venku při své zábavě.

Popeleční středu jsem už prožíval ve farnosti sv. Petra a Pavla v Curychu. Zním toto společenství věřících už dvacet let a cítím se tam jako doma. Se třemi kněžími a dvěma pastoračními asistenty jsme v zaplněném kostele, za účasti několika set věřících, udělovali popelec: „Pamatuj, člověče, že jsi prach a v prach se navrátíš.“ Tato pravda nám poodhaluje tajemství lidského života a připomíná jeho pomíjivost. Je dobré, když aspoň na začátku postu tuto pravdu slyšíme a s plnou vážností ji přijímáme. Je to pravda svatého Písma. Zvlášť v době svatého postu je to dobrá příprava na velikonoční svátky. Jejich slavením se člověk zasvěcuje do plné pravdy lidské existence. Nejsme jen prach a popel. Ježíš nás slávou svého vítězného života přivtěluje do jeho novosti a zvěstuje tak vítězství života nad smrtí.

Slavením Velikonoc se do zákonitostí světa a vesmíru dostává to, čím žije Bůh ve slávě své lásky, která nikdy nekončí. Dobře oslavit svátky Velké noci vyžaduje poctivou přípravu. Čas 40 dní je doba k tomu dostatečná.

Kdosi pěkně připomněl: Slavit půst v duchu církve znamená, že nemusíme všechno slyšet, všechno vidět a všechno mít. Každý den nám připravuje mnoho příležitostí k vyjádření lásky k Bohu. Ta nás všechny spojuje ve společenství Božího lidu a pomáhá každému nést svůj kříž, který nám svěřuje sám Bůh. Právě toto je nejučinnější projev našeho postního snažení a také vyjádřením naší lásky k Bohu.

Mons. Josef Socha

Drazí nemocní,

někdy jen tak sedím a přemýšlím, jak přeměnit srdce ve slova. Možná se vám nebude chtít tomu věřit, ale k napsání následujících řádků mě přivedl nedělní oběd. Seděli jsme tak všichni u stolu, když naše nejmladší začala ve svém talíři koncem lžice přestřikovat určité kousky z místa na místo. Na dotaz, co to vyvádí, za ni odpověděla nejstarší. „Asi objevila nějakou chráněnou kytku.“ Následoval výbuch smíchu (mimochodem, na okraji talíře nakonec zůstal pórek), ale později jsem se k tomu vrátila. Jsme ochotní chránit cokoli, květiny, budovy, psy a kočky, někdy děti, v lepších případech i děti nenarozené, lidi staré, nemocné a bezmocné. Ale kolik z nás napadne chránit svou duši? Sundáváme kříže ze zdí našich domovů (ve škole ho už ani nepamatuji), měníme kostely na sklady potravin, posloucháme písničky, které vyřvávají BIJ, ZABIJ, i když třeba slovům nerozumíme a jenom se nám líbí rytmus. V zahradnických centrech kupujeme různé figurky od trpaslíčků přes zvířátka po orientální bůžky, které pak stavíme do zahrad; a kříže u cest, kapličky Panny Marie a postavy andělů na stromech mizí. Co nám pak zůstává na ochranu našich domovů? A co na to všechno naše duše? Napadlo vás někdy přemýšlet o tom, jak se k nám dostala? Jak se cítí? Co to vlastně je?

Možná to není zrovna teologicky správně, ale určitě to je krásná myšlenka: v první řadě je to Boží dar pro každého z nás. A Bůh nám každý den sděluje, že nás miluje, i když ví, že občas něco zkažíme. Naše duše předem ví, kam přijde a co s ní bude. Je možné, že duše dítěte miluje svou maminku, i když ví, že ta se po pár dnech rozhodne pro potrat? Určitě, protože Bůh je světlo a každá duše je kousek Božího světla. I proto děti, dokud jsou malé, jsou duchovně otevřené. Protože právě přišly z nebe, jsou plné lásky a díky tomu ovlivňují rodiče i další dospělé okolo sebe. Ale je smutné, že jak vyrůstají, zapomínají, jaké je to v nebi. A tak přijde na řadu rodina, kde by se mluvilo o víře. Jsme zvyklí celý den tlachat o nedůležitých věcech, ale jen dítě se dokáže zeptat: Jak Bůh vypadá? Už jsi ho někdy viděl? Kde je dědeček, když umřel? Proč Bůh neuzdraví moji kamarádku? A je na nás, abychom projevíli zájem, darovali dítěti čas a ujistili ho, že jsme rádi, když o takových věcech přemýšlí. Děti se nedají odbýt holými frázemi a ani jim nevádí, když přiznáme, že to sami nevíme, ale že se odpověď pokusíme najít spolu.

Takže jsme se dostali k tomu, že každý z nás má duši, která v sobě nese Boží světlo. Bůh si duše nesmírně cení, a proto nám všem dal anděly strážné, aby jí pomohli přivést bezpečně zpátky k němu do nebe. A co takový anděl strážný? I toho máme, ať tomu věříme nebo ne. Je to náš další dar od Boha a máme ho, aby nám pomáhal. Jenom ho poprosit. Nikdy na nic nejsme sami.

A srdce? Kdysi býval nejenom filmový svět černobílý. Měli jsme jasno, co je dobro a co zlo. Ale i nyní je nám určitě tak nějak jasné, že v našem srdci je dobro i zlo a kdo si ten rozdíl uvědomí a zlo nepřikrmuje a nepustí ho ven, ten už je na dobré cestě. I dítě si dovede představit, že má v srdci dvě štěňátka, bílé a černé. A že když krmí například to bílé dobrými skutky a přijímáním svátostí, to druhé slábne. Ale když se dobře stará o černé, krmené štěňátko roste a roste a nakonec může to druhé i zabít.

Drazí nemocní, jak dospíváme a svádíme své denní boje se světem, zapomínáme, jaké je to v nebi a to je škoda. Ale jestliže budeme prožívat své modlitby, možná se na to opět rozpomeneme. A modlit se můžeme kdekoli, když řídíme auto, na procházce, v čekárně. Někdy se modlíme, aniž si to uvědomujeme, stačí myslet na milovanou osobu, která má potíže. Pokud modlitba vychází z nitra, nezáleží na tom, kde jsme, ani kdo jsme. A možná nezáleží ani na našem náboženství ani vyznání. Bůh určitě naslouchá všem svým dětem stejně.

Drazí přátelé, zamysleme se v nadcházející postní době, jak jsme dosud hospodařili s bohatstvím modlitby. Uvědomili jsme si, že i na nás záleží spása jiných duší? Možná jenom moje modlitba chybí k tomu, aby se někdo vyhnul těžkému hříchu.

Tak prosím vás, kteří třeba už někdy máte pocit, že jste zbyteční a neužiteční, že nikdo nestojí o vaše vzpomínky nebo rady: modlete se za naše duše. Modlete se celým svým dobrým srdcem, protože každý dar s sebou přináší úkol, a když tohle pochopíme a zapíšeme do srdce, spousta věcí nám náhle začne dávat smysl, protože i když jsme na dně, Bůh svou ruku drží pod námi. On nás neopustil. A tak přeji nám všem, abychom se dobrou modlitbou připravili na oslavu Vzkříšení.

Marie

Číhošťský zázrak

O první postní neděli 22. února 2015 se sešli v Číhošti poutníci, aby se poklonili památce P. Josefa Toufara, kněze, od jehož smrti uplynulo 65 let. Hlavním celebrantem bohoslužby byl pražský arcibiskup kardinál Dominik Duka.

Věrnost Kristu je znamením života i tam, kde je snaha umlčet hlas Boží pravdy a lásky.

P. Josef Toufar zemřel po nelidském týrání jako vězeň v době pronásledování církve 25. 2. 1950. Státní bezpečnost tenkrát pohřbila jeho tělo do společného hrobu hřbitova v Praze v Ďáblicích. Obec Číhošť, kde P. Toufar působil, prošla v té době velkou zkouškou. Událost pohybu kříže nad oltářem při kázání o třetí adventní neděli v roce 1949 dala do pohybu komunistickou ideologii a státní mocí zmanipulované příslušníky StB. Ti nemilosrdně vykonávali rozkazy nejvyšších funkcionářů strany a vlády. Farníci z Číhoště se stali obětí této vylhané propagandy a mnozí z nich byli i vězňeni.

P. Toufar nechtěl bojovat proti režimu. Neměl postranní úmysly využít zmíněné události s křížem a jako protistátní vatikánskou propagandu. Šlo mu o jediné: zachovat věrnost církvi, dostát kněžským závazkům a případně položit za svoje přesvědčení i život. Jeho statečnost ukřižovanému Kristu byla mocnější, než byl strach z kříže, který nedával pokoje těm, kdo ho zatkli, mučili a snad i používali jeho bezvládné tělo k propagaci svých lží a vykonstruovaných procesů. Vzpomínková slavnost 22. února t. r., za účasti kardinála Dominika Duky, přivábila víc jak 500 lidí z Čech i Moravy. Byla to manifestace pravdy a oběti života číhošťského faráře. Nikdo v tu chvíli nepochyboval o vítězství lásky a věrnosti nad nesmyslnou hrou lidské zvěle, nenávisti a vymyšlené proticírkevní nálady.

Bůh má víc času k tomu, aby ukázal, kde je pravda a jakou v sobě uchovává sílu, když se spojí s člověkem, který tuto pravdu žije a miluje ji. Otec kardinál Dominik v kázání připomněl, že P. Toufarovi nešlo opravdu o nic jiného než o to, aby zůstal věrný svému kněžskému poslání, i když se mu mnozí pokoušeli toto rozhodnutí obušky „vytlouct“ z hlavy. Kolik statečnosti, odvahy a lásky to pana faráře z Číhoště stálo, to ví jen Bůh. Tato oběť je dobře uložena v pokladnici lásky a života Božího království i našeho národa.

Pan opat Vít Tajovský, spolužák otce Toufara a jeho dobrý přítel, mi říkal, že měl tu čest být s tímto knězem – mučedníkem v kriminále ve stejnou dobu. Dokonce měli i na čas vězeňskou celu blízko sebe. Po některém z výsledků prý bylo slyšet přes zeď bolestné sténání otce Toufara střídané s výkřiky: „To jsem neudělal...“ S dojetím otec Tajovský také vyprávěl, že slyšel z Toufarovy cely zpívat mariánské litanie.

Co všechno je spojeno s životem tohoto obyčejného vesnického kněze? Co všechno znamenal a znamená pro nás, pro život církve a světa? Doufáme, že proces svatořečení otce Toufara nám přinese mnoho obohacení. Otec kardinál Dominik se v interview odvážil vyslovit proroctví: „Věřím, že se dne jeho kanonizace dočkám a budeme jezdit sem do Číhoště na pouť k ostatkům P. Josefa Toufara, nového blahoslaveného v našem českém nebi a vyprošovat u něho to, co potřebujeme pro život časný a věčný. Těšíme se na to, že v litaních k českým patronům svatému Václavu, svaté Ludmile, svatému Prokopu, Janu Nepomuckému, svaté Anežce, Zdislavě a svatému Janu Sarkandrovi přibude i jméno statečného faráře Josefa Toufara.“

Mons. Josef Socha

Vzpomínka P. Františka Šotoly na rok 1949/50 v královéhradeckém semináři

Po maturitě na chotěbořském gymnasiu mně pan děkan P. František Polreich, děkan v Chotěboři, poslal přihlášku do kněžského semináře v Hradci Králové. Trvalé bydliště jsem měl sice v Jedlové u Poličky ale P. Tesař, farář v Jedlové, mě ani moc neznal.

Vzpomínám na přivítání v semináři v Hradci Králové, v ulici Na Hradě. Každého příchozího vítal vrátný, tuším, že se jmenoval pan Těšík. Byl zároveň krejčím a šil pro bohoslovce kleriky. V semináři se chodilo totiž zásadně v klerikách. Každý bohoslovec „fasoval“ jednu kleriku v 1. ročníku, druhou ve 3. ročníku a třetí před svěcením. V semináři na vrátnici byla závora, jíž se vstupovalo do semináře. Po přivítání následovalo uvedení do velké místnosti, která sloužila za ložnici. Byla vybavena 19 lůžky, 18 jich bylo pro nové příchozí a 1 pro prefekta. Jím byl tenkrát Josef Markl z 5. ročníku, pozdější děkan v Hlinsku. Každý měl svou skříň. K umývání se používalo umyvadel umístěných na lavici uprostřed pokoje. Studovna, ve které jsme trávili většinu času, sloužila zároveň jako posluchárna. Každý měl svůj stolek a v něm uloženy knížky, skripta a další potřeby. Ve stole byly dokonce ještě kalamáře na inkoust. K zateplení jsme měli kamna na uhlí, a protože byl nedostatek uhlí, topilo se uhelným prachem a tak občas kamna vybuchla. Zasedací pořádek byl podle abecedy. První seděl Karel Doležal, nejstarší, bylo mu tehdy už 39 let. Stravovali jsme se v jídelně, a poněvadž to bylo po válce, strava byla skromná. K pití jsme měli vodu ve džbancích na stole. Každý den jsme začínali společnou modlitbou a mší svatou. Tehdy se mše svatá sloužila latinsky. Po snídani začaly přednášky, které jsme měli i v sobotu. Ve čtvrtek byl volný den a chodili jsme se koupat do bazénu v městských lázních.

Poslední rok svého působení v semináři jsme prožívali mnoho nejistot. Tento rok byl poznamenán začínající perzekucí církve. Rektor semináře pan prelát Hugo Doskočil byl zatčen a uvězněn. Koncem ledna zatkli a uvěznili i vicerektora Mons. Burýška. V rámci číhošťských událostí uvěznili i jednoho z bohoslovců pocházejícího z Číhoště, jmenoval se Zmrhal. V té době nastoupil do semináře jako nový vicerektor Mons. K. Otčenášek a také nový vyučující na Nový Zákon a dogmatiku P. František Novák. Starý Zákon vyučoval prof. Josef Procházka, filosofii a fundamentální teologii prof. Gregor. Latinu a řečtinu vyučoval světský učitel Karel Šír, který se vyznačoval tím, že po únoru 1948 vstoupil do KSČ a nosil odznáček této strany. Říkali jsme mu „musílek“. Liturgickému zpěvu nás vyučoval V. Gyurkovics, který působil v ústavu hluchoněmých a nás bohoslovce častoval četnými vtipy. Spirituálem semináře byl vzácný kněz, jesuita P. Alois Štork, od něhož se dostávalo bohoslovcům základů duchovního života. Každého z primánů si zval na pohovor a pomáhal mu překonávat úskalí života s Bohem.

Volný čas jsme většinou trávili v přilehlé zahradě. Vedly do ní schody od kostela a vedle nich byla plošina, které se říkalo „pacifik“. V zimě tato plošina sloužila jako klouzačka pro bohoslovce. Zahrada byla obehnaná zdí, kterou po zrušení semináře odstranili, a stala se součástí městského parku. V zahradě jsme měli i jeskyňku s Pannou Marií. Uprostřed zahrady bylo volejbalové hřiště. Na vycházky jsme chodili v sobotu do okolí Hradce, vždy po dvou.

Pro nás „prvňáčky“ bylo v semináři vše nové. Ke studiu přibýly nové řeči a v budově, kde jsme bydleli, jsme zachovávali seminární řád. Ten chránil náš čas pro studium a také i pro ticho důležité k životu modlitby. Do semináře často přicházel pan biskup Mořic Pícha. Jeho návštěvy byly zvláště časté, když se blížila doba svěcení. Ať už to bylo svěcení nižší, které začínalo tzv. postřížinami – tonzurou, nebo svěcení vyšší, začínající tenkrát ještě podjáhenstvím. Vánoce jsme prožívali krásně, zvláště o Štědrém večeru v semináři. Po pontifikální mši svaté s chorálem na Hod Boží vánoční jsme se rozjížděli domů na vánoční prázdniny. Koncem ledna po večeri jsme se dozvěděli, že byl zatčen pan vicerektor Mons. Burýšek. StBáci pronikli do semináře zadním vchodem, určeném pro zásobování a v tichosti, aniž by to někdo viděl, ho odvezli. Velikonoce v roce 1950, poslední v hradeckém semináři, jsme jako jiná léta prožívali v katedrále se slavnostním průvodem o Vzkříšení po Velkém náměstí, osvětleném svíčkami v oknech domů. V dubnu potom byli policejně zajištěni všichni řeholníci z Hradce Králové a s nimi i náš spirituál, jesuita P. Štork. Funkci spirituála v semináři suploval vicerektor Mons. Karel Otčenášek. O jeho biskupském svěcení tajně konaném v kapli biskupské rezidence 30. dubna 1950 jsme se dozvěděli až při jeho soudním procesu. Protože se nevědělo, co bude se seminářem dál, bylo ten rok urychleno i kněžské svěcení. Místo na sv. Petra a Pavla se konalo už v dubnu a to soukromě v seminárním kostele sv. Jana Nepomuckého. Vysvěceno bylo 19 jáhnů. Poněvadž koncelebrace zatím nebyla povolena, novokněží sloužili mše svaté po různých kostelích, většinou u bočních oltářů. Primici potom slavili až po ukončení školního roku každý ve svém rodišti. Po skončení ročních závěrečných zkoušek na konci června jsme se rozjeli na prázdniny. Většinu svých věcí včetně ložního prádla jsme si ponechali v semináři v přesvědčení, že se po prázdninách do semináře vrátíme.

V červenci jsme všichni bohoslovci dostali pozvánku od církevního zmocněnce, abychom přijeli do Hradce Králové. Absolvovali jsme politické školení a museli jsme každý napsat tzv. „curriculum vitae“ – životopis. V srpnu nám oznámili, že kněžský seminář v Hradci Králové, tak jako i jiné semináře a teologické fakulty jsou zrušeny, s tím, že je možno se přihlásit na státní teologickou fakultu v Praze. Z hradeckého semináře jsme si měli vyzvednout všechny

svoje věci. Ve stanovený den jsme se naposledy v semináři sešli, sbalili si věci a rozloučili se. Loučil se s námi i pan vicerektor Mons. Otčenášek. Povzbuzoval nás, abychom v povolání vytrvali a studovali dál soukromě. Řekl nám, abychom se nehlásili na státní fakultu v Praze, protože neměla souhlas z Vatikánu. Tedy poslední „s Bohem“ a nástup do civilního života. Pro většinu z nás to znamenalo jít na vojnu do tzv. útvarů PTP – pomocných technických praporů (vojenských táborů nucených prací).

V hradeckém semináři jsem prožil jeden z nejkrásnějších roků svého života. Naši vyučující profesori nebyli jen profesory. Také nás vychovávali, s velkým porozuměním pro nás studenty. Zvlášť vzpomínáme na spirituála P. Štorka, který jako zkušený duchovní vůdce položil dobrý základ pro naši duchovní formaci a budoucí kněžský život.

V závěru bych vzpomenu, že po studiu na pražské teologické fakultě byli vysvěceni J. Škop, který později tragicky zahynul při přechodu hranic a Jaromír Röhrich, který zemřel v poměrně mladém věku ve Světlé nad Sázavou, kde několik let působil jako farář. V roce 1953 byla teologická fakulta z Prahy přemístěna do budovy bývalého semináře v Litoměřicích. Ti, kteří z hradeckého semináře zůstali svému povolání věrní, dokončovali svá teologická studia od r. 1968 v Litoměřicích. Mezi ně patřili Emil Erlebach, Jan Pazdera, Bohuslav Macek a já. Mimo jiné byli v době nsvobody tajně vysvěceni na kněze z našeho seminárního ročníku v Hradci Králové a to biskupem tzv. tajné církve Václav Netuka, Václav Janáček, Václav Odvárka, Josef Novák, František Kudláček a Josef Švec z Dolního Újezda.

Z žijících novokněží z r. 1950 dosud působí v Ronově nad Doubravou P. Josef Mokrý.

Z kněží, kteří studovali v semináři v Hradci Králové, působí jako důchodci v naší diecézi pan probošt Karel Exner v Nové Pace, u řeholních sester na Mendryce pan kanovník Karel Veselý a v kněžském domově ve Staré Boleslavi žije P. František Bureš, bývalý farář v Týništi nad Orlicí.

P. František Šotola, Slavoňov

Křížová cesta (Via Crucis)

Mezi pobožnostmi, jimiž věřící uctívají utrpení Páně, se snad největší oblibě těší *křížová cesta*. Jejím prostřednictvím věřící znovu a se soucitem procházejí poslední etapu Ježíšova putování jeho pozemským životem: od Olivové hory, kde u venkovského dvorce „zvaného Getsemany“ (srov. Mk 14,32) Pán „upadl do smrtelné úzkosti“ (Lk 22,44), přes horu Kalvárii, kde byl ukřižován mezi dvěma zločinci (srov. Lk 32,33), až do zahrady, kde byl uložen do nového hrobu vyhloubeného ve skále (srov. Jan 19,40-42).

Svědectvím lásky křesťanského lidu k této pobožnosti jsou nesčetné křížové cesty v kostelích, na poutních místech, v kláštorech a také vztyčené pod širým nebem na venkově nebo podél výstupů na nějaký vrchol, jemuž jednotlivá zastavení dodávají podmanivou tvářnost.

(Direktář o lidové zbožnosti a liturgii, odst. 131)

Křížová cesta s papežem Františkem

Úvodní modlitba

Ježíši, chci jít za tebou
celým svým životem.
Ty víš, že mé síly daleko zaostávají
za mými dobrými úmysly.
Odevzdávám tobě
všechny své touhy po dobru
a všechna svá předsevzetí.
Prosím Tě, vezmi mne a nes mě k Otci.
Amen.

1

Ježíš je odsouzen na smrt

Pilát se jich znovu zeptal: „Co tedy mám udělat s tím, kterému říkáte židovský král?“ Oni začali křičet: „Ukřižuj ho!“ Pilát chtěl lidu vyhovět, proto jim propustil Barabáše. Ježíše dal zbičovat a vydal ho, aby byl ukřižován.

Mk 15,12-13.15

Modlitba

Ježíši, spolu s tebou odevzdávám svůj život do rukou Otce. Dej mi účast na mém údělu. Chci své každodenní menší i větší kříže trpělivě a s láskou nést v jistotě, že ty jsi se mnou.

Amen.

2

Ježíš přijímá kříž

Vladařovi vojáci vzali Ježíše do vládní budovy a svolali k němu celou četou. Svlékli ho, přehodili mu nachově rudý plášť, upletli korunu z trní, vsadili mu ji na hlavu, do pravé ruky mu dali rákosovou hůl, klekali před ním a posmívali se mu: „Buď zdrav, židovský králi!“ Plivali na něj, brali mu hůl a bili ho po hlavě. Když se mu dost naposmívali, svlékli mu plášť, oblékli mu zase jeho šaty a odvedli ho, aby ho ukřižovali.

Mt 27,27-31

Modlitba

Ježíši, chci se od tebe učit neutíkat od těžkostí mých i druhých lidí. Ty sám mě uč, jaký postoj zaujmout ve chvílích nezdaru. Prosím Tě, ty sám přetvářej mou vůli tak, aby byla v souladu s vůlí Otce.

Amen.

3

Ježíš padá poprvé

Rány mi hnisají a páchnou, že jsem jednal pošetile. Shrbený, nadmíru sklíčený den co den smutně se vláčím. Vždyť má bedra jsou celá zanícená, zdravého místa není v mém těle. Jsem malátný a zcela zkrúšený, křičím proto, že mé srdce sténá.

Žl 38 (37),6-9

Modlitba

Ježíši, ve chvílích pokušení chci pamatovat na tvé pády pod křížem. Ty sám buď mou posilou, ty sám mne pozvedni, když klesnu, a naplňuj mé srdce důvěrou v Otcovu lásku.

Amen.

4

Ježíš potkává svou Matku

Simeon jim požehnal a jeho matce Marii prohlásil: „On je ustanoven k pádu a k povstání mnohých v Izraeli a jako znamení, kterému se bude odporovat – i tvou vlastní duši pronikne meč – aby vyšlo najevo smýšlení mnoha srdcí.“

Lk 2,34-35

Modlitba

Ježíši, život tvé Matky byl nerozlučně spjat s tvým životem. Celý její život byl nepřetržitou kontemplací tvého tajemství. Chci se učit od tvé Matky neustále uchovávat v srdci tvá slova a být jako ona – nezištně pomáhat druhým v nouzi a přimlouvav se za ně v modlitbě.

Amen.

5

Šimon pomáhá Ježíši nést kříž

Když ho odváděli, zadrželi jistého Šimona z Kyrény, který právě přicházel z pole, a vložili na něj kříž, aby ho nesl za Ježíšem.

Lk 23,26

Modlitba

Ježíši, prosím tě, uzdrav můj duchovní zrak. Daruj mi schopnost vidět tvou tvář v tvářích těch, které potkávám a kteří potřebují mou pomoc. Spolu s tebou se chci stávat darem pro druhé. Prosím tě, ať jsou moje skutky lásky a projevy něhy znamením tvé lásky.

Amen.

6

Veronika utírá Kristovu tvář

Pojďte, požehnaní mého Otce, přijměte jako úděl království, které je pro vás připravené od založení světa. Neboť jsem měl hlad, a dali jste mi najíst, měl jsem žízeň, a dali jste mi napít; byl jsem na cestě, a ujali jste se mě; byl jsem nahý, a oblékli jste mě; byl jsem nemocen, a navštívili jste mě, byl jsem ve vězení, a přišli jste ke mně.

Mt 25,34-36

Modlitba

Ježíši, vtiskni svou tvář do mého srdce a dej svou podobu veškerému mému jednání. Ať je každý můj skutek svědectvím o tobě a o tvém milosrdenství. Ať svým životem ukazuji tvou tvář těm, kteří tě ještě neznají.

Amen.

Ježíš padá podruhé

Přilnula k prachu má duše, navrať mi život podle svého slova. Ovinuly mě provazy bezbožníků, ale nezapomněl jsem na tvůj zákon.

Žl 119 (118),25.61

Modlitba

Ježíši, chci si vzpomenout na tvé pády pokaždé, když se mě zmocní pesimismus a nechuť usilovat o dobro. Buď mou posilou v těchto chvílích.

Odevzdávám ti svou slabost a prosím tě, abys ty naplnil mé srdce svou oddaností Otci a jeho království i tehdy, když nevidím žádné výsledky svého úsilí.

Amen.

Ježíš potkává plačící ženy

Za ním šel velký zástup lidu, i ženy, které nad ním naříkaly a plakaly. Ježíš se k nim obrátil a řekl: „Jeruzalémské dcery, neplačte nade mnou! Spíše nad sebou plačte a nad svými dětmi.“

Lk 23,27-28

Modlitba

Ježíši, veď mě svým Duchem, ať se již předem nelekám toho, k čemu mne voláš, a jsem k dispozici všude tam, kde je mě třeba, a ne kde si mi zrovna líbí.

Amen.

Ježíš padá potřetí

Neměl vzhled ani důstojnost. Viděli jsme ho, ale byl tak nevzhledný, že jsme po něm nedychtili. Byl v opovržení, kdekdo se ho zřekl, muž plný bolesti, zkoušený nemocemi, jako ten, před nímž si člověk zakryje tvář, tak opovržený, že jsme si ho nevážili.

Srov. Iz 53,2-3

Modlitba

Ježíši, pod tíhou kříže jsi byl velmi blízko všem nejbídnějším a nejopovrhovanějším. Daruj mi odvahu přibližovat se k těm, kteří jsou na okraji společnosti, a inspiruj mě při hledání způsobů, jak přispívat k tomu, aby naše společnost byla spravedlivější.

Amen.

Ježíš zbaven šatů

Když vojáci Ježíše ukřižovali, vzali jeho svrchní šaty a rozdělili je na čtyři části, každému vojákovi jednu; vzali i suknicí. Suknice byla nesešivaná, v jenom kuse setkaná odshora až dolů. Řekli se tedy: „Netrhejme ji, ale losujme o ni, komu připadne.“

Jan 19,23-24

Modlitba

Ježíši, do tvých rukou odevzdávám všechny své jistoty, kterých se křečovitě přidržuji. Odevzdávám ti své úsilí o hmotné zajištění, o postavení mezi lidmi a o dobrou image. Připojuji k tvé oběti na kříži také svůj strach o sebe a o své nejbližší – proměň ho v důvěru v Boží prozřetelnost a lásku.

Amen.

Ježíš je přibit na kříž

Když došli na místo, které se nazývá Lebka, ukřižovali jeho i ty zločince, jednoho po pravici a druhého po levici. Ježíš řekl: „Otče, odpusť jim, vždyť nevědí, co činí.“ Jeho šaty si rozdělili losem.

Lk 23,33-34

Modlitba

Ježíši, je pro mě těžké přijímat ponížení. Vyhledávám spíše uznání a záleží mi na dobrých pozicích. Prosím tě, naplňuj mne svým Duchem a sjednocuj mé srdce s tvým srdcem, ať miluji, jako ty miluješ všechny, včetně těch, kdo tě ponižují a ubližují ti.

Amen.

Ježíš umírá na kříži

Bylo už asi dvanáct hodin. Tu nastala tma po celém kraji až do tří odpoledne, protože se zatmělo slunce.

Chrámová opona se vpůli roztrhla. Ježíš zvolal mocným hlasem: „Otče, do tvých rukou poručím svého ducha!“ A po těch slovech vydechl naposled.

Lk 23,44-46

Modlitba

Ježíši, odevzdávám ti všechny své prohry a nezdary.

Odevzdávám ti i svou slabost a neschopnost uskutečňovat dobro, po němž toužím. Přetvoř všechno mocí své bezmezné lásky, ať se i v mém všedním životě projevuje svrchovaná moc a dobrotivost tvého Otce.

Amen.

Ježíš je sňat z kříže

Přišli tedy vojáci a přerazili kosti prvnímú i druhému, kteří s ním byli ukřižováni. Když však přišli k Ježíšovi, viděli, že už je mrtvý. Proto mu kosti nepřerazili, ale jeden z vojáků mu kopím probodl bok a hned vyšla krev a voda.

Jan 19,32-34

Modlitba

Ježíši, když kontempluji okamžik tvé nejzazší odevzdanosti, chci tě prosit o milost, ať i já dovedu společně s tebou a s tvou Matkou vnášet něhu, vlídnost a laskavost do chvil, které jsou proniknuty smutkem a bolestí. Učiň mne nositelem tvé vlastní lásky a milosrdenství.

Amen.

Ježíš je uložen do hrobu

Josef z Arimatie, který byl Ježíšovým učedníkem, ale ze strachu před židy jen tajným, požádal potom Piláta, aby směl sejmut Ježíšovo mrtvé tělo, a Pilát mu to dovolil. Na tom místě, kde byl ukřižován, byla zahrada a v té zahradě nová hrobka, kde nebyl ještě nikdo pochován. Tam tedy položili Ježíše.

Jan 19,38.41-42

Modlitba

Ježíši, daruj mi milost pochopit tajemství tvé smrti a moc tvého zmrtvýchvstání. Daruj mi svého Ducha a učiň mě svědkem naděje, která je silnější než smrt či jakýkoliv nezdár, se kterým se v životě potýkám.

Amen.

Modlitba na závěr

Vezmi si, Pane, a přijmi celou mou svobodu, mou paměť, můj rozum a mou vůli, všechno, co mám a co vlastním.

Od tebe jsem to přijal a tobě to vrátím, nalož s tím zcela podle své vůle. Dej mi jen svou milost a lásku, o to prosím a víc nežádám.

Amen.

Sv. Ignác z Loyoly

(z brožurky vydané nakladatelstvím Paulínky v roce 2015)

Milí přátelé,

jsem rád, že Vám za celou redakci Dopisů nemocným mohu popřát pozhnanou dobu svatého postu. Modlitbou se povzbuzujeme k životu v pravdě a lásce. Děkujeme za Vaši důvěru, kterou nás podporujete v naší milé službě Vám, kteří v duchu své víry nesete v pokoře, vděčnosti, s úctou a odvahou kříže spojené s údělem nemoci, stáří, opuštěnosti a večeru života. Ať je pro nás čas svatého postu dobou „příhodnou“ a dobou nových Božích darů. Svatý otec František k letošnímu postu napsal: „Postní čas nám i letos připomíná, že nový začátek je vždy možný jednoduše proto, že Bůh je věrný a vždy připravený odpustit. S touto důvěrou se vydejme na cestu za Kristem.“

Mons. Josef Socha

Naše adresa je Biskupství královéhradecké, Dopisy nemocným, Velké náměstí 35, Hradec Králové 500 01 (tel. 495 063 611, e-mail: socha@bihk.cz. Případné příspěvky můžete zasílat na účet č. 1006010044/5500, VS 21003 (na vyžádání je pak možné dodat potvrzení o daru). Pán Bůh odplať! Těšíme se na další setkání s Vámi.

Dopis pro Vás připravují Mons. Josef Socha, P. Miloslav Fiala OPraem., Marie Borecká, Lucie Moravcová a Anna Hřčková.